

Legefakta

Få spesialister i allmenntmedisin og ortopedi

En sammenlikning mellom de nordiske landene viser at det generelt er ganske godt samsvar mellom landene når det gjelder antallet spesialister i forhold til folketallet.

Det er imidlertid vesentlige forskjeller i enkelte spesialiteter.

De nordiske landenes legeföreninger samarbeider om legestatistikk og om spørsmål i tilknytning til spesialistutdanning. Hvert år utgis den lille statistikkfolderen «Nordiska Läkarfakta». Folderen inneholder statistikk for hvert av de fem nordiske landene over antallet leger, antallet spesialister, samt om grunnutdanning og spesialistutdanning.

På basis av denne statistikkfolderen har vi satt opp en tabell som viser antallet godkjente spesialister i yrkesaktiv alder innen hver spesialitet i hvert av de fem nordiske landene per 100 000 innbyggere. Det er bare de 25 største spesialitetene i Norden som vises i tabellen. Disse er generelt sett mer sammenliknbare på tvers av landegrensene enn de mindre spesialitetene. Tre av de 25 spesialitetene finnes ikke i alle de

fem nordiske landene. Tallene for Island inkluderer også spesialister som ikke befinner seg i Island. Disse er dermed ikke helt sammenliknbare med tallene for de øvrige landene. Tallene for Sverige inkluderer kun medlemmer av Sveriges Läkarförbund.

Bortsett fra Island er andelen legespesialister i yrkesaktiv alder høyest i Sverige med 72,8 % og lavest i Norge med 54 %. Den lave andelen i Norge, som også er synkende, skyldes at vi i Norge har relativt mange yngre leger som følge av den kraftige økningen i antallet medisinstudenter utover 1990-tallet. Den høye andelen i Sverige skyldes at de der har en høy andel leger som nærmer seg pensjonsalder. I tillegg er forklaringen også at allmenntmedisin er en obligatorisk spesialitet for allmenntleger i Danmark og Sverige, mens dette er frivillig i Norge.

Antallet spesialister i allmenntmedisin i Norge er ca. 40 lavere enn tre år tidligere, og bare Finland har færre spesialister i allmenntmedisin per innbygger enn Norge, til tross for at Norge har relativt mange allmenntleger per innbygger. Nedgangen i Norge skyldes færre nye spesialistgodkjenninger, høyere pensjonsavganger, flere utløpte spesialistgodkjenninger og retur av utenlandske spesialister i allmenntmedisin. Andelen spesialister i allmenntmedisin blant allmenntleger er relativt lav i Norge i forhold til resten av Norden.

Etter omleggingen av spesialistutdanningen i Danmark nylig har de nå kun 37 spesialiteter, noe som er det laveste antallet i Norden. Tidligere hadde de i Danmark 25 hovedspesialiteter og 17 grenspesialiteter. En konsekvens av denne omleggingen er at det ikke lenger finnes noen generell indremedisinsk spesialistutdanning. De tidligere grenspesialitetene under indremedisin er nå omgjort til egne hovedspesialiteter i Danmark. Dermed er ikke tallet 21,7 spesialister i indremedisin per 100 000 innbyggere i Norden helt sammenliknbart med de øvrige tallene.

«Företagshälsövård» er en middels stor spesialitet i Finland og Sverige. Denne finnes ikke i Norge og Danmark. Denne spesialiteten er ikke sammenliknbar med arbeidsmedisin, og vi har derfor valgt å beholde det svenske navnet på spesialiteten i tabellen. Samfunnsmedisin er desidert størst i Norge, men finnes ikke i Sverige. Vi ser at Finland som har flest spesialister i «Företagshälsövård» har få spesialister i samfunnsmedisin.

Anders Taraldset

anders.taraldset@legeforeningen.no
Medisinsk fagavdeling

■ Antall spesialister i yrkesaktiv alder (bosatte i landet) per 100 000 innbyggere, per 1.1. 2006.						
Spesialitet	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige	Norden
Allmenntmedisin	87,5	41,7	66,0	52,0	61,9	61,4
Indremedisin	–	21,8	54,7	27,6	30,6	21,7
Psykiatri	15,7	19,4	28,0	22,5	17,1	18,4
Generell kirurgi	12,2	18,5	27,0	18,8	16,5	16,5
Anestesiologi	15,6	11,5	21,7	13,5	14,6	14,0
Fødselshjelp og kvinnesykdommer	10,0	11,0	20,3	10,7	13,4	11,7
Barnesykdommer	7,1	10,2	26,0	10,1	13,6	10,9
Radiologi	8,5	10,1	16,7	10,2	10,8	10,1
Ortopedisk kirurgi	10,8	7,1	24,3	7,9	11,4	9,8
Øyesykdommer	5,8	7,5	12,0	6,7	6,5	6,7
Øre-nese-halssykdommer	7,0	5,9	8,0	6,1	6,3	6,3
Hjertesykdommer	4,4	2,9	11,7	5,4	7,1	5,4
Företagshälsövård	–	11,7	0,7	–	6,3	4,8
Nevrologi	2,4	5,2	7,3	5,9	3,8	4,2
Geriatrici	1,6	2,5	5,3	1,6	7,4	4,0
Barne- og ungdomspsykiatri	1,6	7,1	4,0	3,8	3,5	3,9
Hud- og veneriske sykdommer	3,1	3,4	6,3	2,8	3,9	3,4
Lungesykdommer	1,8	5,3	7,7	3,3	3,1	3,4
Patologi	4,1	2,8	12,7	3,4	2,3	3,1
Onkologi	2,0	2,5	7,3	3,0	3,4	2,9
Revmatologi	3,9	1,7	4,7	2,7	2,9	2,9
Samfunnsmedisin	2,9	1,2	4,3	9,7	–	2,8
Fordøyelsesykdommer	3,3	1,5	7,0	3,7	2,6	2,8
Infeksjonssykdommer	1,1	1,3	5,0	1,5	5,1	2,8
Urologi	2,3	1,9	6,0	2,6	3,5	2,8
Antall spesialister (fysiske personer i samtlige spesialiteter)	233,7	196,0	366,7	235,4	232,4	227,2